

er berettiget at tage Hensyn til Paastande om Anerkendelse af en udvidet Ytringsfrihed indenfor den paagældendes særlige Kreds. Reglen finder efter Forslaget kun Anvendelse med Hensyn til Udtalelser fremsat paa den i § 267, Stk. 3, omhandlede Maade — altsaa navnlig offentlig udtalte Fornærmelser —, idet det med Hensyn til Fornærmelser fremsat paa anden Maade er rimeligt at tage et vist Hensyn til de Forhold eller den Tone, der i Almindelighed hersker indenfor vedkommende snævrere Kreds.

Med Hensyn til dette Forslag har Rigsadvokaten udtalt, at den udvidede Ytringsfrihed, der maa antages at gælde ved Omtale og Kritik af Forhold af almen og social Interesse, formentlig er fremkommet som en naturlig Følge af, at Domstolene ved Vurderingen af Æresfornærmelser tager Hensyn til Baggrunden, Motiverne og de Forhold, hvorunder de ærefornærmende Udtalelser eller Sigtelser fremsættes. Herved maa opstaa forskellige Grænser for Ytringsfriheden indenfor de forskellige Kredse af Samfundet og under forskellige Forhold. Da den foreslaaede Regel efter Rigsadvokatens Skøn vil medføre en Indskrænkning i Domstolenes frie Skøn paa dette Omraade, maa Rigsadvokaten af principielle Grunde nære Betænkelighed ved at indføre en saadan Regel.

Til det af Rigsadvokaten udtalte bemærkes, at det efter Justitsministeriets Formening, saaledes som Forholdene har udviklet sig, jo netop er paakrævet paa dette Punkt at foretage en Begrænsning i Domstolenes frie Skøn. Man har derfor ikke fundet Anledning til at foretage nogen Ændring i Forslaget.

Til § 268.

Denne Paragraf foreskriver i den nu gældende Affattelse ubetinget Anvendelse af Frihedsstraf for „Bagvaskelse“, hvorved forstaaes Fremsættelse eller Udbredelse af en Sigtelse mod bedre Vidende. Beviset for, at en Sigtelse er fremsat mod bedre Vidende, er som Regel meget vanskeligt, og Domstolene har da ogsaa vist sig lidet tilbøjelige til at anvende denne Bestemmelse. Efter Justitsministeriets Formening foreligger der imidlertid ikke alene et Forhold, der kan betegnes som Bagvaskelse, hvor en Sigtelse er fremsat mod bedre Vidende, men ogsaa i de Tilfælde, hvor en Person fremsætter en Sigtelse, som han ikke har rimelig Grund til at anse for sand. I hvert Fald, naar en Sigtelse fremsættes offentligt, er det dog naturligt at forlange, at Fornærmeren har undersøgt, om der er Grundlag for at frem-

sætte Sigtelsen; fremsættes Sigtelsen alligevel paa et ganske løst Grundlag, er der god Grund til — ligesaa vel som naar en Sigtelse fremsættes mod bedre Vidende — at yde den fornærmede særlig Beskyttelse ved at fastsætte en kvalificeret Straf.

Man fremsætter derfor Forslag om en særlig Bestemmelse, hvorefter den, der offentligt fremsætter eller udbreder en Sigtelse, som han ikke har rimelig Grund til at anse for sand, straffes med Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar eller under formildende Omstændigheder med Bøde.

Til § 269.

Man foreslaar, at Ordene i Stk. 1 „af almen Interesse eller“ udgaar.

Ændringen er begrundet ved samme Hensyn som fremhævet ovenfor med Hensyn til Bestemmelserne i § 263.

Til § 270.

Man foreslaar, at Straf skal kunne anvendes, selvom Sandhedsbevis er ført eller kan føres, saafremt Gerningsmanden ikke har haft rimelig Anledning til at fremsætte Fornærmelsen. I Forvejen straffes i Henhold til § 270 Fremsættelsen af en sandfærdig Sigtelse, naar denne ved sin Form er utilbørlig fornærmende, men efter Ministeriets Formening kan der være ligesaa megen Anledning til at straffe for Fremsættelse af en saadan Sigtelse, naar den sker uden rimelig Grund, f. Eks. udelukkende af Hævnlyst eller Skadelyst. Der forekommer blandt andet hyppigt Tilfælde, hvor en Person, der efter Udstaaelsen af en Straf har faaet Arbejde og dermed Mulighed for at kunne blive et nyttigt Medlem af Samfundet, tvinges bort fra sin Arbejdsplads paa Grund af ondsindede eller uforstaaende Personers Udspredelse af Oplysninger om hans Fortid. I saadanne Tilfælde er der for Samfundet Grund til at yde Beskyttelse, og efter Forslaget bliver der da ogsaa Mulighed for, selvom de paagældende Oplysninger er sandfærdige, at skride ind mod de Personer, der udspreder dem, naar disse ikke har haft rimelig Grund til at fremkomme med dem.

Til § 275.

Det foreslaas, at Overtrædelser af §§ 264 a og 266 a bliver offentlig Paatale undergivet. Med Hensyn til § 264 a vil dette være begrundet ved Forbrydelsens grove Beskaffenhed; med Hensyn til § 266 a maa det følge af, at der ofte ikke vil være nogen privat paataleberettiget.